

**UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI”
CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE LITERE**

TEZĂ DE DOCTORAT

JAN ERIK VOLD ȘI MODERNISMUL POETIC NORVEGIAN AL ANILOR 1960

-REZUMAT-

COORDONATOR

PROF. UNIV. DR. SANDA TOMESCU BACIU

STUDENT-DOCTORAND

RALUCA-DANIELA RĂDUȚ

CLUJ-NAPOCA

2016

CUPRINS

INTRODUCERE

CAPITOLUL I

CONTURAREA MODERNISMULUI SCANDIANV ÎN LITERATURĂ

1. Contextul apariției modernismului în Norvegia

1.1 Jan Erik Vold – figură emblematică a anilor 1960

1.2 Elemente privind modernismul european

1.3 Perspectivă asupra modernismului scandinav

1.4 Faze ale modernismului literar norvegian

2. Conturarea modernismului în Norvegia

2.1 Prima dezbatere modernistă. O scurtă introducere referitoare la: *Tungtaledebatten* („Dezbaterea vorbitului în limbi”)

2.2 Arnulf Øverland și vizunea asupra literaturii

2.3 Tradiționaliști vs. moderniști

2.4 Erling Christie și Carl Keilhau – două personalități marcante din cadrul grupării moderniste

3. A doua dezbatere modernistă: *Moderne norsk lyrikk. Frie vers 1890-1980* (Poezie modernă norvegiană. *Versuri albe 1890-1980*). Antologie norvegiană

4. Concluzii preliminare

CAPITOLUL II

MODERNISMUL NORVEGIAN AL ANILOR 1960 – CERCUL LITERAR ȘI REVISTA LITERARĂ PROFIL 1966-1968

1. Anii 1960 – fondarea unui nou forum cultural

1.1 Modernismul norvegian al anilor 1960 – *Profiliștii* și Cercul Literar *Profil*

1.2 Revista literară *Profil*

1.3 Profiliștii și orientările lor programatice

1.4 Espen Haavardsholm și crezul său poetic

1.5 Principalele publicații și temele dezbătute în revista literară *Profil* între 1966 și 1968

2. Concluzii preliminare

CAPITOLUL III

TENDINȚĂ MODERNISTĂ NORVEGIANĂ: *KONKRETISME (CONCRETISM)*

1. POEZIA CONCRETĂ- DEFINIȚIE – ABORDARE TEORETICĂ

2. Etimologia cuvântului concret

3. Relația dintre poezia concretă și artă, muzică, tehnologie, activități cotidiene, mitologie

3.1 Relația dintre poezia concretă și lingvistică

3.2 Relația dintre poezia concretă și tehnologie reliefată în literatura suedeză

4. Trei manifeste ale poeziei concrete

4.1 Manifestul Grupului Noigandres

4.2 Manifestul lui Eugen Gomringer

4.3 Manifestul suedez

5. Figuri reprezentative ale conceptului de poezie concretă în literatura universală

6. Concluzii preliminare

7. Viziunea lui Jan Erik Vold asupra conceptului de poezie concretă

7.1 *mellom speil og speil (Între oglindă și oglindă, 1965)*

7.2 *blikket (Privirea, 1966)*

7.3 *kykelipi, 1969*

8. Concluzii preliminare

CAPITOLUL IV

TENDINȚĂ MODERNISTĂ NORVEGIANĂ: *NYENKELHETEN (NOUA SIMPLITATE)*

1. Noțiunea de *nyenkelhet (noua simplitate)*

2. *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da, 1968)*

2.1 “Trikkesskinnediktet” („Poezia șinelor de tramvai”)

2.2 “Bildet stanser på Barkåker-diktet” („Imaginea se oprește la Barkåker- Poezia”)

2.3 “Funny” („Amuzant”)

2.4 “Tale for loffen” („Cuvântare pentru frazelă”)

3. Concluzii preliminare

CAPITOLUL V

HAIKU-UL ÎN OPERA LITERARĂ A LUI JAN ERIK VOLD

1. Conceptul de *nyenkelhet* (*noua simplitate*) reflectat în poeziile haiku ale lui Jan Erik Vold – *spor, snø* (*Urme, zăpadă*, 1970)

2. Concluzii preliminare

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

SURSE PRIMARE

SURSE SECUNDARE

CĂRȚI

ARTICOLE DE REVISTĂ

CAPITOLE ÎN VOLUME COLECTIVE

TEZE DE DOCTORAT

DOCUMENTE ELECTRONICE

DICȚIONARE

DOCUMENTE AUDIOVIZUALE

Anexa I

Reviste literare scandinave

Note biografice

Anexa II

Membrii Cercului Literar *Profil*

Anexa III

“Lederartikkel” – “Articolul programatic- Manifest” (“Editorial”) al revistei literare *Profil*

Anexa IV

HÄTILA RAGULPR PÅ FÅTSKLIABEN – *Manifesto for concrete poetry* (*HÄTILA RAGULPR PÅ FÅTSKLIABEN - Manifestul poeziei concrete*)

Anexa V

„Bris” („Briză”), *Rondo*, no. 3, 1961

Anexa VI

Manifeste și argumente ale poeziei concrete

From line to constellation (De la linie la constelație) - Eugen Gomringer: Elveția

Anexa VII

PILOT PLAN FOR CONCRETE POETRY (PLANUL PILOT PENTRU POEZIA CONCRETĂ) - Augusto de Campos, Decio Pignatari, Haroldo de Campos: Brazilia

Anexa VIII

Jan Erik Vold, *mellom speil og speil (Între oglindă și oglindă)*, 1965)

Anexa IX

Jan Erik Vold, *blikket (Privirea)*, 1966)

Anexa X

Jan Erik Vold, *kykelipi*, 1969

Anexa XI

„TRIKKESKINNEDIKTET” („Poezia șinelor de tramvai”)

Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da), 1968)

Anexa XII

„TALE FOR LOFFEN” („CUVÂNTARE PENTRU FRANZELĂ”) - *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da)*, 1968)

Anexa XIII

„FUNNY” („AMUNZANT”)- *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da)*, 1968)

Anexa XIV

„BILDET STANSER PÅ BARKÅKER-DIKTET” („Imaginea se oprește la Barkåker - Poezia”) - *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da)*, 1968)

Anexa XV

Jan Erik Vold, *spor, snø (Urme, zăpadă)*, 1970)

Anexa XVI

Interviu cu Jan Erik Vold, 15 februarie 2015

Cuvinte cheie: modernismul poetic norvegian, Jan Erik Vold, *konkretisme* (*concretism*), poezia concretă norvegiană, *nyenkelhet* (noua simplitate), Cercul Literar *Profil*, grupul de *profiliști*, revista literară *Profil*

REZUMAT

Motivul alegerii acestei teme de cercetare, intitulată *Poezia lui Jan Erik Vold și modernismul poetic norvegian al anilor 1960*, se datorează elementelor de noutate aduse de Jan Erik Vold prin limbajul poetic, accentul fiind pus pe două concepte moderniste, *konkretisme* (*concretism*) și *nyenkelheten*¹ (*noua simplitate*). Pentru a oferi o abordare teoretică a celor doi termeni mai sus menționați, am prezentat în prealabil spațiul literar și cultural în care cele două concepte au apărut pentru prima dată în literatura modernă norvegiană. Astfel, raportat la etapele prin care modernismul a pătruns în Norvegia, am ales să dăm o importanță aparte celei de-a patra faze, reprezentativă pentru anii 1960, caracterizată de *Profil-opprøret* (*Revolta profiliștilor*). Dintre publicațiile membrilor Cercului Literar *Profil*, am ales să ne îndreptăm atenția asupra celor patru antologii, *Gruppe 66, 67, 68 and 69* (*Grupul '66, '67, '68 and '69*).

Georg Johannesen, Dag Solstad and Jan Erik Vold, editorii *Gruppe 68* (*Grupului '68*), au punctat faptul că această antologie este formată din: „nuvele și poezii tradiționaliste, însă cititorul și-ar îndrepta atenția mai degrabă asupra poezilor, adepți ai conceptului de *nyenkelhet* (*noua simplitate*), asupra poeziilor de tip haiku, a celor vizuale sau a colajelor și a poemelor „ready-made”² (Johannesen, Solstad, Vold 1968: 5, tr.n.). Așadar, obiectivul nostru este de a prezenta

---

¹ *nyenkelt dikt* – este un tip de poezie comună, simplă, banală, urmând ca astfel să ajungă direct la cititor. În cercetările mele nu am găsit un corespondent în limba română, fiind astfel folosit în limba norvegiană - Idar Stegane, „Medierevolusjon og modernisme 1945 – 1990” („Revoluția media și Modernismul 1945-1990”), în Bjarne Fidjestøl / Peter Kirkegaard / Sigurd Aa. Arnes / Leif Longum / Idar Stegane (ed.), *Norsk litteratur i tusen år* (O mie de ani de literatură norvegiană), Bergen, J. W. Cappelens Forlag, 1994, p. 596. Asbjørn Aarseth în articolul său, „The Modes of Norwegian Modernism” („Variații ale modernismului norvegian”), a folosit termenul de “new simplicity” ca fiind un echivalent în limba engleză al cuvântului norvegian *nyenkelhet*. În plus, Janet Garton în articolul, „Dag Solstad and *Profil*: Norwegian Modernism in the 1960s” („Dag Solstad și *Profil*: Modernismul norvegian al anilor 1960”), definește termenul de “ny-enkelhet (ca fiind un termen pentru care nu s-a găsit o traducere consacrată în limba engleză, exprimând o alegere deliberată de simplitate după până la navitatea formei și a expresiei)”. Referitor la funcția atributivă a cuvântului *nyenkelhet* (*new simplicity-noua simplitate*), mai exact la formele, *nyenkel*, *nyenkelt*, *nyenkle*, am folosit traducerea următoare: *new simple*. Termenii norvegieni care apar în textul tezei sunt păstrați în original, fiind dublați în paranteză de traducerea lor în limba engleză.

² “tradisjonelle noveller og dikt, men leseren vil kanskje særlig feste oppmerksomheten på de nyenkle lyrikerne, haiku-diktene, figurdiktene eller de rene utklippstekster, presenter som dikt (såkalte «ready-mades»).”

aceste două concepte, *konkretisme* (*concretism*) și *nyenkelheten* (*noua simplitate*), astfel încât să putem răspunde următoarelor întrebări: *În ce măsură aceste două concepte, konkretisme (concretism) and nyenkelheten (noua simplitate) au contribuit la reînnoirea literaturii moderne norvegiene? Cum pot fi definite aceste două concepte și care este motivul pentru care nyenkelheten (noua simplitate) este specific popoarelor scandinave?*

În acest sens, partea esențială a lucrării de față este dedicată poeziilor lui Jan Erik Vold, reprezentative anilor 1965-1970 și selectate din cinci volume de poezie diferite: *mellom speil og speil* (*Între oglindă și oglindă*, 1965), *blikket* (*Privirea*, 1966), *Mor Godhjertas glade versjon. Ja* (*Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da*, 1968), *kykelipi*, 1969 și *spor, snø* (*Urme, zăpadă*, 1970). Cu alte cuvinte, o mare parte din cercetarea de față se axează pe analiza literară a textelor lirice ale lui Jan Erik Vold, folosind metoda „close reading” („lectură atentă”) atât în analiza articolelor selectate din revista literară *Profil*, cât și pentru poeziile concrete și de tip *nyenkle* ale lui Jan Erik Vold, alese din volumele de poezii menționate. Toate acestea contribuie la formarea treptată a noului spațiu cultural și literar din literatura norvegiană a anilor 1960.

Înainte de a analiza, pe scurt, conținutul fiecărui capitol în parte, vom prezenta structura tezei, formată din cinci capitole prin intermediul cărora se conturează personalitatea lui Jan Erik Vold, dar și circumscrierea modernismului norvegian, a Cercului Literar *Profil* și a revistei literare cu același nume. În plus, *konkretisme* (*concretism*) și *nyenkelhet* (*noua simplitate*) sunt reliefate prin intermediul poeziilor analizate și selectate din volumele de poezii ale lui Jan Erik Vold. Este important de punctat faptul că fiecare capitol în parte se încheie cu un set de concluzii preliminare, oferind astfel o perspectivă asupra celor mai importante idei și concepte discutate în cuprinsul său. De asemenea, anexele joacă un rol important, oferind în acest fel un surplus de informație utilă în aprofundarea termenilor, conceptelor și manifestelor analizate în lucrarea de față. Astfel, în anexe se află revistele literare scandinave citate în teză împreună cu o serie de note biografice organizate în ordine alfabetică, însoțite de o prezentare a unor personalități marcante ale Cercului Literar *Profil*. Au fost incluse, de asemenea cele trei manifeste ale poeziei concrete, respectiv cel suedez, brazilian și elvețian, analizate în textul tezei. Tot în anexe se poate găsi versiunea bilingvă (norvegiană-engleză), atât a poeziilor concrete și de tip *nyenkle* ale lui Jan Erik Vold, analizate în teză, cât și a interviului realizat cu poetul.

În cele ce urmează vom evidenția ideile și conceptele reprezentative pentru fiecare dintre cele cinci capitole ale tezei, în parte. Primul capitol, intitulat „Conturarea modernismului

scandinav în literatură”, oferă o perspectivă asupra modernității europene, urmată de cea asupra modernismului scandinav, culminând cu prezentarea celor mai importante etape ale modernismului literar norvegian. Prin intermediul aceluiași capitol este prezentată personalitatea marcantă a lui Jan Erik Vold, punctând astfel importanța deosebită oferită poetului norvegian și a contribuției pe care acesta avut-o la reînnoirea poeziei moderne norvegiene, ce face obiectul cercetării noastre.

Cu toate acestea, intenția noastră nu este aceea de a realiza o abordare comparativă între modernismul european și cel scandinav. Prin urmare, este oferită o perspectivă asupra modernismului norvegian cu cele patru faze ale sale: prima reprezentativă pentru anii 1890, cea de-a doua pentru anii 1920 și 1930 (numită și perioada modernă timpurie norvegiană), urmată de cea de-a treia fază asociată cu *tungetaledebatten* („dezbateră vorbitului în limbi”)³, culminând cu cea de-a patra etapă reprezentată de Cercul Literar *Profil* și de revista cu același nume.

La sfârșitul acestui prim capitol sunt prezentate două dezbateri diferite și reprezentative pentru poezia modernă norvegiană. Prima dezbateră, care coincide cu de-a treia fază modernistă, *tungetaledebatten* („dezbateră vorbitului în limbi”), a avut loc între două grupuri de literați ai literaturii norvegiene: tradiționaliștii André Bjerke și Arnulf Øverland, și moderniștii Paal Brekke, Erling Christie, Finn Carling, Carl Keilhau. A doua dezbateră modernistă a fost lansată în urma publicării antologiei de poezie modernă, *Moderne norsk lyrikk. Frie vers 1890-1980* (*Poezie modernă norvegiană. Versuri albe 1890-1980*).

„Modernismul norvegian al anilor 1960 – Cercul Literar și revista literară *Profil* 1966-1968” este titlul celui de-al doilea capitol, care își dorește să ofere un răspuns următoareii întrebări: *În ce măsură a contribuit transferul cultural la reînnoirea Norvegiei „periferice”*⁴?

---

³ *Tungetaledebatten (the gibberish debate)* – termenul a fost pentru prima dată folosit de către scriitorul norvegian Arnulf Øverland (1889-1968) într-o prelegere de-a sa prin care ataca foarte dur ideile moderniste. Acest cuvânt este reprezentativ pentru dezbateră literară din anii '50 despre poezia modernistă din Norvegia. Așadar, s-au format două fronturi, unul modernist, în frunte cu poetul Paal Brekke (1923-1993) și altul adept al ideilor tradiționaliste, fiind reprezentat de Arnulf Øverland și adepții săi. Termenul în limba engleză, *the gibberish debate*, împreună cu expresia “*Tungetale fra Parnasset*” (“*Gibberish from Parnassus*”) sunt folosite de Asbjørn Aarseth în articolul “*The Modes of Norwegian Modernism*” („*Variații ale modernismului norvegian*”).

⁴ Potrivit lui Asbjørn Aarseth, în articolul său intitulat “*The Modes of Norwegian Modernism*” („*Variații ale modernismului norvegian*”), „aparitia târzie a modernismului pe scena literară norvegiană poate fi argumentată ca fiind un efect și totodată un aspect a dezvoltării întârziate mijloacelor media non-literare în rândul populației răsfrate și a ariilor izolate din punct de vedere geografic”.

Astfel, cercetarea noastră se axează într-o mai mare măsură pe cea de-a patra fază modernistă, reprezentativă pentru anii 1960, fiind caracterizată de schimbările aduse de noua generație de *profiliști* în frunte cu Jan Erik Vold (b. 1939), Tor Obrestad (b. 1938), Espen Haavarsholm (b. 1945), Einar Økland (b. 1940), Dag Solstad (b.1941) și Paal-Helge Haugen (b. 1945) și implicit de *Profil-opprøret* (*Revolta profiliștilor*). Cu alte cuvinte, literatura modernă norvegiană a anilor 1960 a fost puternic influențată de acești scriitori tineri care au avut o contribuție semnificativă la crearea unui nou spațiu cultural în Norvegia. Țara a fost adesea catalogată ca fiind o națiune periferică, atât din punctul de vedere al poziției sale geografice în Europa, cât și prin prisma faptului că majoritatea conceptelor și a curentelor literare au pătruns în Norvegia prin Suedia și Danemarca. În acest sens, faptul că tinerii literați norvegieni, membri ai Cercului Literar *Profil* au promovat noi idei și concepte în literatura norvegiană a anilor 1960, nu a făcut altceva decât să întărească opoziția acestora față de ideile simboliste și tradiționaliste. Așadar, acest nou val modernist promovat de *profiliști*, poate fi definit ca fiind o continuă căutare a propriei lor identități culturale și naționale. O altă caracteristică importantă a Cercului Literar *Profil* este legată de faptul că prin intermediul traducerilor publicate de către scriitori în revista literară *Profil*, făcea cunoscută cititorilor norvegieni literatura străină.

Cu toate acestea, se poate observa că modernismul este o mișcare literară destul de controversată în Norvegia. Un alt aspect unic care a contribuit la conturarea ideii de modernitate în Norvegia a fost această nouă generație de poeți ai anilor 1960, o generație care s-a afirmat prin intermediul revistei literare *Profil*. Acești poeți s-au opus ideii de *metafor-lyrikken* (*poezie metaforică*) care avea ca scop descifrarea unor imagini poetice încărcate stilistic. În opinia lor, acest tip de poezie dădea o formă prea oficială și academică poeziilor, care îngreuna adeseori înțelesul lor, fiind astfel dedicate unui grup restrâns de cititori avizați. Din acest motiv, noua generație de poeți a creat noi forme ale expresiei, denumite *konkretisme* (*concretism*) și *nyenkelhet* (*noua simplitate*). Astfel, *concretismul* folosește cuvintele pe post de lucruri și cultivă ideea efectelor sonore și a disoluției cuvintelor în litere. Urmașii acestui concept scriu *grafiske dikt* (*poeme grafice*), unde forma are o mare însemnătate în analiza poeziei. În ceea ce privește conceptul de *nyenkelhet* (*noua simplitate*), poezia trebuie să fie una comună, banală, inspirată din viața de zi cu zi a individului, fiind accesibilă unui public mai larg. Acest nou val de poezii care a apărut în literatura norvegiană, a dat naștere unei forme „democratice” poeziei, prin intermediul căreia cititorul se relaționează și se identifică mult mai ușor cu textul poetic. În acest

sens, *profiliștii* au reușit să se distanțeze de anii 1950, ani caracterizați de o anume tristețe și o continuă apăsare. Prin urmare, perioada anilor 1960 a însemnat pentru Norvegia începutul unei noi ere în materie de literatură, caracterizată de o perioadă de progres și dezvoltare.

Capitolul al treilea intitulat „Tendință modernistă norvegiană: *konkretisme (concretism)*” oferă, la început, o abordare teoretică a termenului, în cadrul căreia este prezentată etimologia cuvântului *concret*, urmată de prezentarea comparativă a poeziei concrete cu diferite alte domenii: artă, mitologie, lingvistică, tehnologie, activități cotidiene și muzică. În continuare, am făcut referire la trei manifeste ale poeziei concrete: manifestul grupului Noigandres din Brazilia intitulat *Pilot Plan for Concrete Poetry (Planul pilot pentru poezia concretă)*, manifestul lui Eugen Gomringer din Elveția, *From Line to Constellation (De la linie la constelație)*, urmat de manifestul suedez, “HÄTILA RAGULPR PÅ FÅTSKLIABEN – Manifesto for concrete poetry” (HÄTILA RAGULPR PÅ FÅTSKLIABEN – Manifestul poeziei concrete”) scris de Öyvind Fahlström. Ultima parte a acestui capitol este dedicată analizei unei selecții de poezii grafice și concrete alese din trei volume diferite ale lui Jan Erik Vold: *mellom speil og speil (Între oglindă și oglindă, 1965)*, *blikket (Privirea, 1966)* and *kykelipi, 1969*. Astfel, am arătat că noțiunea de concretism se manifestă în mod diferit în cazul poetului norvegian. Cu alte cuvinte, este important de urmărit modul în care poezia concretă dobândește o multitudine de sensuri și definiții, însă dintre toate caracteristicile, cea mai importantă este aceea legată de relația care se stabilește prin intermediul poeziei concrete cu sunetele (percepute ca litere), înțelegerea și reprezentarea vizuală a cuvintelor. Așadar, noțiunea de *konkretisme (concretism)*, așa cum reiese ea din volumele de poezii menționate, este prezentată sub diferite aspecte reliefate în: poeziile gramaticale, cele cu caracter ludic, poeziile de tip „ready made”, fiind astfel prezentată o varietate de înțelesuri atribuite de către Jan Erik Vold poeziei concrete.

„Tendință modernistă norvegiană: *nyenkelheten (noua simplitate)*” este titlul capitolului patru al tezei în care se oferă, în prima parte, o explicație și o definiție a termenului de *nyenkelhet (noua simplitate)*. În plus, cea de-a doua parte a acestui capitol constă în analiza a patru poezii de tip *nyenkelhet* ale lui Jan Erik Vold selectate din volumul *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da, 1968)*: „Trikkeskinnediktet” („Poezia șinelor de tramvai”), „Bildet stanser på Barkåker-diktet” („Imaginea se oprește la Barkåker-Poezia”), „Funny” („Amuzant”), „Tale for loffen” („Cuvântare pentru franzelă”). Astfel se poate observa modul în care acest concept de *nyenkelhet (noua simplitate)* apare în opera literară a lui Jan Erik

Vold, mai cu seamă în volumul *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da, 1968)*, în care sunt prezentate și descrise diferite contexte și situații din viața cotidiană.

Ultimul capitol, „Haiku-ul în opera literară a lui Jan Erik Vold”, poate fi privit ca fiind o continuare a capitolului precedent prin prisma conceptului de *nyenkelhet (noua simplitate)*, privit însă dintr-o altă perspectivă. Astfel, facem referire la zece haiku-uri scrise de Jan Erik Vold în volumul intitulat, *spor, snø (Urme, zăpadă)*. Potrivit profesorului Henning Howlid Wærp întreaga „colecție [este realizată] din poeme de trei rânduri, fără titluri”⁵ (Wærp 2004: 349, tr.n.), fiecare poezie fiind imprimată separat pe o coală albă de hârtie, asemănându-se astfel cu urmele din zăpadă. În plus, în loc să păstreze în haiku-urile sale formele tradiționale ale poeziei japoneze, Jan Erik Vold preferă să folosească teme preluate din viața de zi cu zi, făcând astfel referire la clopotele bisericii, pantalonii de pijama, sau lumina din mesteacăn, oferind în acest mod o notă personală acestui tip de poezie. Așadar, se poate observa diferența în materie de formă a poeziilor din volumul *spor, snø (Urme, zăpadă)* în comparație cu cele din *Mor Godhjertas glade versjon. Ja (Versiunea fericită a mamei Inimă Bună. Da)*. Și totuși, cât de mult se aseamănă cele două volume prin conceptul *nyenkelhet (noua simplitate)*, care se regăsește în ambele.

În concluzie, lucrarea de față are ca scop prezentarea noțiunilor de *konkretisme (concretism)* și *nyenkelhet (noua simplitate)*, așa cum sunt acestea reliefate în opera literară a lui Jan Erik Vold. Este important de menționat faptul că, oferind o abordare teoretică și analitică a ambelor concepte, se pot observa cu ușurință perspectivele diferite ale acestora care reies din conținutul poeziilor analizate din cele cinci volume diferite ale lui Jan Erik Vold. Pe de-o parte, referitor la metoda de „close reading” („lectură atentă”) aplicată pe o serie de poezii concrete și de tip *nyenkle*, accentul a fost pus cu precădere pe perspectiva practică a celor două concepte. Pe de altă parte, cercetarea de față oferă și o prezentare a modernismului poetic norvegian al anilor 1960, prin prisma Cercului Literar *Profil* și a revistei literare cu același nume, împreună cu o selecție de articole care reflectă importanța pe care au avut-o *profiliștii* în fondarea unui nou spațiu cultural literar norvegian al anilor 1960.

---

⁵ “collection [is made] of three-line poems without titles.”